

Latwefchu Amis.

57. gadagajums.

Nr. 5.

Trefchdeenā, 1. (13.) Februar.

1878.

Redakteera adrese: Paktor Saksanowicz, Lurtingen pr. Trauenburg, Kurland. — Eſpedijija Beſhorn L. (Neben) grabmatu boſdē Jelgawā.

Rahditajs: Kara ūnas. Miſhannafahs ūnas. Daſhadās ūnas. Breefhu ūnas. Deeresneekem Kreewu walſs budſchēis 1878. g. Naudās tīgus. Atbildas. Studinaſhanās.

Kara un meera ūnas

ſkaidā ſhīnīs deenās weenas zaur ohtrahm. Pameers ir ſtarp Kreeweem un Turkeem 19. Janwar Adrianopelē noſlehgts un taſh pāmātu-punktes dehl meera-derības parakſtitas. Kapeh; ta pameera ſlehgſhana til ilgi wilkufeēs, par to ſinams wehl ta-gad libzeji neko nelaiſch laudīs. Sultans jau 12. Janwar bij ſaweem weetneekem ar telegrafu pawehlt nolaidīs, wiſadi pee-neemt Kreewu punktes, un gaidija nu uſ atbildu. Newaredams ſagaidiht, trihſreis peepraſſija ar telegrafu, bet atbildā kā ne-nahja tā nenahja. Veelſirtam bij wehl daſchas rewijas ſano-tura un meera-libzejem jagaida. Biſkſhana tika til ſwalli un klusu uſ preekſchu weſta, ka Englante, kaſ tatſchu wiſā agrakā laikā par tahdu leelu draugu Turzjai bij iſkilufeēs, ne puſchu plehſtu wahrdinu newareſja iſdabuhit ſmaht, kaſ Kaſanliſkā un Adrianopelē iſhti noteek, un kad pameers ari jau bij ſadcrehts, atkal aiſgabja deenas un Englante wehl neko nebij ſpehſu ſa-klauſmaht. Tahdās raiſēs un iſbailes, ka Turks til nepadoh-dahs par daudj Kreewijai un no Englantes atmeſdameēs ne-paleek par Kreewijas apakſhneeku, Englantes miniſterija ſtipri ween ſahka atkal ar ſohbinu ſiſkſhinaht, mahzahs ſawam pa-rlamentam wiſkū. lai beſ laweſchanas atwehl wiſupirnis 6 mili-oni mahzinas, ka war karapſehtu tureht gatawu. Paſtarpam Englante raudſija ari Auſtrijai peeglauftees, lai jel buhtu weens beedris, kad pret Kreewiju ko grib runaht, un pa dalai taſ ari Englantei iſdewahs. Auſtrijas kanzleris Andraſi nolaida uſ Behterburgu rakſtu, kurā ſozija, ka Auſtrija newaroht leegt, kad Sultans ar Kreewiju meeru der, bet wiſ tee nolihklumi, kaſ ſihmejoteēs uſ ſenalahm deribahm, ko zitas walſtis lihdparak-ſtijufchās, Auſtrijas ažiš nebuſkſchoht ahtrah pilnigi, ka kamehr wiſas zitas leelwalſtis wineem ari ſawu parakſtu demuſchās. Kreewu kanzleris Gortſchakows ar ſaweem manigeem wahrdeem atbildeja, ka ſaprohtams ari Kreewijā tahdās pat dohmas tu-roht, ka tahdahm leetahm, gar kurahm zitam leelwalſtāhm lihds-ruhpeſtē, janahlt wehl turpmatās runās uſ kahdu konferenzi. Auſtrijai bij ar ſchahdu atbildu jadohdahs meerā, bet ta ari tuhdal nehma to leetu rohlā, ka war tahdu konferenzi ſafaukt; grabmata ar uſaižināſchānu nogahja 4. Febr. uſ Berlini pee Wahju keiſara un taſ atbildeja, ka Wahjeme ir ar to konfe-renzi meerā; ari zitas walſtis gan tāpat atbildeh. — Paſtar-pam Auſtrija leel 2 brunu-lugus taiſiht gatawus.

Starp Englanti un Kreewijū ir leelš pullš rakſtu mainiti. Englante redſedama, ka Kreewu karapſehts Galipolei tuwojahs, rakſtija uſ Behterburgu, ka wina newaroht meerā palikt, ja Kreewi eēt waj Konſtantinopelē waj Galipolē. Kreewu kanzleris atbildeja, ka Kreewijas nodohms ne-efohht Konſtantinopeli uſ paſtahwibu eememt, bet Keiſars patureſchoht ſwabadu rohtu; ari uſ Galipoli wini til tad eefchoht, kad tee maniſchoht, ka tur Turku karapſehts

apmeeteēs, ko newar ſahnis atſiaht. Ar ohtru rakſtu Gortſcha-kows ſtroja, ka Turku karapſehts ir gan Galipolē, bet Kreewu Keiſars darifchoht wehl wairat nekā winaſch apfohljīs, winaſch nelikſchoht wiſ wehl Galipoli eememt, bet ſawam karapſehtam ahripus pilſehta palikt. Nu Englante atkal rakſtija, ka wina newaroht ar meeru buht, kad dehl ta Dardaneku-zeka Kreewijā dohma ar Turku ween nolihkſchānu tureht. Gortſchakows atkal atbildeja, ka Kreewijā nebuhs tam pretim, ja ari ſcho punkti grib konferenzi preekſchā likt. Englante palika atkal klusu, bet lika weenu leelu fugi lahdeht ar 2½ milioni patronehm un bum-bahm un iſſubhtija zekā. Londones parlamentā ſen kā biſchu-ſtrohpā dehl Kreewu-Turku leetas; weena partija lihds ar waldis-ſchānu ſtrahda uſ kara-puſi, ohtra jo duhſchigi tam pretim.

No Londones 7. Febr. atſtrehja ta ſina, ka Kreewi eegah-juſchi Konſtantinopelē. Zitas awiſes tur ſpreeſch, ka Englante tahdu apkaunoſchānu newaroht paneſt, zitas atkal peemeerina un ſaka, ka tahda ee-eeſchāna efoht tahda pati, ka Wahju ee-eeſchāna Pariſē.

Meera preekſchkontrakti 19. Janw. pulkſten 6. wakarā pa-rakſtija leelſirtis Nikolais un Turku miniſteri; ſtundu wehlat pa-rakſtija ari to nolihkſchānu par eerohtſchu apſtahdināſchānu. Tuhdal iſgabja pawehles pee Kreewu karapſehta un teem ziteem lihdskarotajeem, ka ar karofchānu buhs noſtaht.

Adrianopelē nu lihſt tahlat par galiga meera punktehm; generalis Ignatjewš, no Bukareſtes nahkdams, ir zaur Schiplu ari turp nobrauzis, ka war pee runahm dalibu went.

Kā nu iſhti ta galiga meera nodereſchāna ſkanehš, kaſ no-tiſs tai nahloſchā leelš konferenzi, kaſ wehl nau noredſams. No daudj puſehm biſtahaš, ka zaur tahm ſarunahm war zel-teēs leelalahs ſtarpibas ſtarp zitam walſtāhm. Auſtrijai taſ nau weenalga, kad pee winaš rohbeſchāhm zelahs jaunās ſwabadas walſtis, un tāpat tai ir leela leeta, ka Donawas upes zekſch winaš netohp grubhtinahš. Waj Serbijai un Montenegroi peedohd pa tahdam ſemes-gabalām, par to nebuhs nelahda leela ſtrihde, bet kad Kreewu walddiba Bulgarijā noſeſch, tad Auſtrijai jaze-lahs ſawadi nomohdā. Kad Donawas zekſch un grihwa nahk Numenijas ſinā un walddibā, tad Auſtrija paſaude lihdsſchinigo ſwabadibu.

Muhju Kungs un Keiſars Behterburgā 22. Janwar pee paradas uſrunaja regimentes tā: Wehlu jums laimes uſ pameera noſlehgſchānu, kura punktes preekſch mums til labas. Wehš pa-teižam par to muhju ſlawenceem karawihreem, kaſ ir rahdiſu-ſchi, ka preekſch muhju kreetneem karawihreem nau nekās ne-eeſpehjamš. Bet ar to ta leeta wehl ſen nau pee gala un mums japaleek gataweem, kamehr panahlam ari paſtahwigu, Kreewijai wehrtigu meeru. Uſ to lai mums Deews palihd!

Kara darbi pa wiſu lihſkſhanas laiku gabja uſ preekſchu. Skobelewš ar ſawahm preekſchindahm bij labi tuwu Kon-ſtantinopeli peetuwojeēs. Konſtantinopeli pati ir gan wehl labi kreetni noſtiprinata: wira gul trihſtubri ſtarp Marmora-juhru un to ohſtu, ko ſauz par Selta-ragu; ta trefcha puſe ir aiſſargata zaur tohrneem un 5 werſies garu muhri no 35 lihds

38 pehdaß augstuma; it pa 60 fohli ir waktstohrni ar lasar-mehm, tur kahdi 14 tuhft. saldati war misf.

Generalis Strukows 17. (29.) Janwar ar awang-gwardiju gabja no Lule Burgas us Tschortu. 12 juhdses schimpuf Konstantinopoles us zela winsch panahza leelus pulkus behgofchu Turku, fo waldschana pati bij us behgofchanu usmusinajusi, tohs no Kreeweem eebaididama; tee laupidami, dedsinadami un waras darbus daridami sawas peemiras bij pametuschi. Netahlu no Lule Burgas Strukows usduhrabs us tahdu pulku no kahdi 200 tuhft. Turku, Tscherkesu un Tschiganu ar 20 tuhft. wesumeem; winsch atachma teem wianu eerohfshus. Strukows laudis paschus ne-aistika un laba dala no teem ta eedrohschinata gabja atpakal us mahjahm; ziti dewahs us Rodostu us juhrmali (starp Konstantinopeli un Galipoli), no kurenes tee gribeja zeltees pahri us Asiju. Rodosta Baschibosufi bij attal tahdus breefmu darbus usachmuschi, ta luhgshanas nahza pee generala Strukowa, lai sieidsahs turp glabht, un winsch ari turp gabja.

Tagad pehz noslehgta pameera Rustschula ee-eet leelstis trohnamantneeks. Silistrija generalis Zimmermans. Serbijai un Montenegrai nolaida sira, ta pameers noslehgts, un tablak karoschana noschajusi. Turku atlitufshee puljini jawellahs Warnä un Schumla, las Turku rohtas.

Kapehz Sultans nou samu swehto karogu nehmis un tijbas kara fauzis, us tam weena Austrijas awise dohd to atbildu, ta schis karogs jau labi sen esohf pasudis. Daschus gadus atpakal kahds Italeets to esohf raudsijis no tahs Turku-basnijas issagt un us Turines museju nowest; winsch stahwejis zitu pulla un sahdbiba ne-esohf tapehz tuhda pamantita. Wezee Turki spreesch, ta wisa tagadeja kara nelaimo no tam zelahs, ta lah-wusch schi swehto karogu few nosagtees.

Runa stipri no tam, ta Osman Pascha liss apaksch karateefas, jo esohf atosits, ta Kreewu saldati ir no Turkeem dshwi aprakti. Pee Plewnas pehz semē eerakteem eerohfshoem mellesohf usgahjuschi kahdus 150 stahwi eeraktus saldatu lihkus bes kahdeem eewainojumeem.

Kreewi schini kara Turkeem ir panehmuschu tohpä lihdi 1000 leelgabalu, 30 Paschas un kahdus 120 tuhft. Turku saldatus, atskaitoht wehl tohs flinneekus, fo Karsä, Sossija u. z. atrada.

Greeku ministers grih laist pee zitahm walstihm grahamtu, kura issala, kapehz Greeku jemei tagad fazelabs kahjas pret Turku un jafuhita saws karaspehls Tesalija un Mazedonija, jo tur esohf dumpyis iszehlees un Turku laupitaji darohf nedrohschu wisu Greeku rohbeschu, ta ta schi newar ilgal tahs breefmas un nekahrtilbas panest. Kandijas fala atratahs no Turzijas un seenahs klacht pee Greeku semes.

Dehl Greeku waldschanas Sultans usluhdsis leelwalstis, lai nahf apsaufht Greekus, las nahloht Turku rohbeschäs eefschä; eemesla us tam nemas ne-esohf, winsch patß spehshoht sawus Greeku pawalstineekus sawaldiht, bet Greeku karaspehls nahf wehl tablak Turkös eefschä.

Donawa turabs wehl aissalusi, ta ta war drohschi pahri braukt.

Rumeneeschi jau 10. Janwar zaur sawahm bumbahm bij weemu no Widinas preekschpilschsteem leesmas pahwehritijuschu; ilgi Widina newar wais kuretees.

Osman Pascha dabuschohf no Sultana 1000 mahrz. steel. uftura naudas un griboht issift bes teem 2000 rubl., fo Kreewu Keisars wina ufturam atnehleja.

Serbeescheem kara-darbi labi weizahs. Wini ir attal eenehmuschu Branu un Turki ita nodshiti lihdi Rumanowai.

— Is beidsamajahm karoschanas deenahm rakstija, ta muhsu saldati bijuschu ta ar eenaidneeka bumbahm apraduschu, ta nemas no tahm nebijahs; tillihdi bumba tur nokrita, tad strehja zits par zitu klacht, kursch pirmats dabuhs dedseffa robri apdshst un tad wisu to labo pulwert eemantohf. Scho skunsi bij weems drohsch Schidhu saldats, Feigenbaumis, eerahdjits, kura truhris jau 2 Jurga krusti puschto.

Konstantinopelē juka ir leela. Ir stipra partija, las gudro, ta scho Sultanu waretu nomest noht un zelt par waldineeku prinzi Jusufu Izedinu. Sultans 2. Febr. stahweja gataws, ja buhtu wajjadigs, behgt no galwaspilschta ahrä. Pret wina pili guleja leels brunu-kugis, flursteni jau kuhpeja. Suleimana armijas atllas ne-esohf wairak ta 6 tuhft. karawihri. Wisf dahrgumi is Sultana pilihm ir jau pahrzelti us Asijas krafmali.

Sistowas lasaretē 2. Janwar ir miris Masfawas leihgwardu regim. saldats Jahn Maurin, no Kulbigas aprinka. Plewnas aplehgerechanas laiku winsch bij laimigi pahzreetis. Tablak maschereehohf netahlu no Oranijas winsch nosalbesis abas kahjas, pee tam wehl peenahza wehdera kaite, ta ta winsch lohti bespehzigs us lasareti ita atwests. 29. Dezember wehl fanehmis fw. wakarimu zaur Luteru mahzitaju, las patlaban Sistowä bija un rededams spehkus juhdam fatalisjahs Deewa meera us sawu sundinu, las ari 2. Janwar atnahza.

Erserumä Turkeem lohti behdigi eet, karfons tur itdeenas apmehde pee 200 dshwibu, ehdamais un malka ir pee gala. Komandants Ismailis gul us mirschanu. Turki peedahwa padohschanohs, tad saldateem atwehletu ar eerohfshoem eet laula.

Kerfonas gubernä tohp preeksch Kreewu armijas schuhti 335 tuhft. kreeli un 170 tuhft. linu bittses.

Behterburgas wald. awis. no 27. Janwar issludina schahdas meera lihghshanas punktis: I. Bulgarija tohp tair rohbeschäs, tur wairak Bulgareeschi dshwo nela Turki, bet wisadi ne masafajas nela us Konstantinopoles konferenzas bij notektis, eezelta par ihpashu walsti sem eedjunta waldneeka un ar sawu pascha kara spehku, bet Turziji jamaksa nodohschanas. Turku kata-spehkm is Bulgarijas jaiseet, til nedauds weetas paleel wiru rohfas. II. Montonegreeschu walstis teek no Turzijas atswabina un dabuhn wehl walstis gabalus pedalltus, kuras rohbeschäs taps pehzal galigi nostiprahts. III. Rumeniija un Serbija teek par no Turzijas swabadahm walstihm eezeltas. Wina dabuhs atlihdinaschana, schi rohbeschas taps islihdinatats. IV. Bosnija un Herzogowina dabuhn sawu pascha waldschanu, las peederigi jaapdrohschina. Vihdsigas jauneewedumi teek ir eefsch wisahm zitahm Siropas Turzijas walstihm eezelti, tur kristitee dshwo. V. Kreewija dabuhn no Turzijas karakostes atlihdinaschanas ffaidra nauda jeb semē, jeb ari zitadi ta. Sultans ar Keisaru par to weenosees, us kahdu wihsi Kreewijas peeprasahmi Bosphorä un Dardanelis apdrohschinajami. — Par leezibu, ta schahs meera-slehghshanas pamata punktis teek peenemtas, Turku waldibas weernekeem tulisht jadohdabs us Odesu jeb Sewastopoli, lai ar Kreewijas weernekeem us schahm meera punktahm falihgtu. — Is Adrianopoles nahf no 27.

Janwar schahdas ffaidras sinas: ta meera nolihgumds nosazihst Turzija tuhliht nozel Melnahs juhtras ohsu blokadi (slehghschanu zaur karatugeem) un dohd tur andeli brijwu. Tillihdi Donawas ledus to atkaus Turki iset no Sulina s. Rustschuka, Silistrija s un Widina; Kreewi attal dohd us Donawas andeli brijwu. Kreewi dabuhn schohs juhrmaks gabalus: pee Melnahs juhtras walara pufes to gabalu no tagadesas Kreewijas rohbeschas lihdi Baltfchiku (scho weetu lihdi). Burgas un Widija teek Kreeweem dohta. Pee Marmora juhtras Kreewi dabuhn to gabalu no Bojul Tschekmedjes lihdi Scharkiöi (scho lihdi), pee Archipeles, to juhrmats gabalu no Archas lihdi Rakri. Turku ohstos brijwu andeleht, wisu fo war peewest, til ne kara munizijas leetas. — Turku waldiba pawehleja telegrafa farakstischanaht atweht starp Konstantinopeli un Odesu; Kreewi ari to daris. — Generalis Zimmermans sin, generalis Mansen 22. Janwar eenehmis Kosludschu un Prawady: las us Schumlas-Warnas leelzelu. — Sina, ta Kreewi jau esohf Konstantinopelē eegahjuschi, wehl neapstiprinajahs, ari ne, ta Englantes un Franzijas karatugi Konstantinopoles uhderas.

Hohmä 26. Janwar (2. Febr.) nomira pulstien s. walara 86 gadus wezs pahwepts Pius IX. Winsch bija dshmis grafs Johann Maria Mastai-Feretti, wina dshintene bija eefsch

Sinigaglias, Rohmas basnizas walsti. Paprecksch karadeenestâ buhdams winam meefas-wahjibas deht, bij no ta jaisttahjabs un nu winsch tapa preesteris. 1827. winsch tapa erzbiffapâ, 1840. kardinals un tad 1846. nomira Gregors XVI. — pahwests. Pius, ta wina pahwesta wahrds, bija deewabihjigs un staidrs zilwefs, tik ta bija wina un wifas katolu basnizas nelaine, ka apaksch wina ta Jesuitu partija dabuja par dauds wirfrohku, ori par wina ta ka scheem griboht jeb negriboht bija wifa wala jadohd. Woi paufaule wehl dauds to „nemaldigo“ redsehs, kas to fina! Kardinali tuhliht Rohmâ fanahlfaschi zitu pahwestu iswehleht.

R. S—j.

Wisjaunafahs sinas.

Erserumâ plohshâs breefmiga karfona sehra, mirstohht ikdeenâs lihds 200 zilwefi, wif dakteri tur jau ar scho sehra nominuschi.

Greeku waldbiba newelt wis sawu karaspehtu is Tesalijas un tahm zitahm sabuntojuschahm Turku gubernahm atpatal, jebfchu gan Turku karakugu eebrantfchana katru stundu Pirâus ohtâ war gaidist. Wina saka, ka sawu karaspehtu Turku rohbeschâs ne-efohht tamdeht subthijus eefschâ, lai pret Turziju faru fahku, bet lai tur dshwodamus kreistohs issfargatu no Baschibosuku un Escherkesu sleykawibahm. Generalim Sougo peefkohdinahts, lai tik drohschi dohdahs wehl dftaki Tesalija eefschâ, bet ja winam turenâs Turku tizigee neturahs preti, tad lai tohs atstahi weerâ. Turku pilsehts Domolos teel no 14,000 Greekeem aptenzehs un usajzinahts lai padohdahs.

Adrianopolê weenam no Englantes awischi ralfstneekem faruta bijus ar Servern Pascha, kas fajija: Turki til zaur Englantes apschlischanahr palihgâ nahht peewilti, efohht ar Kreweem faru tahlak medusch; ihpaschi ministers Lords Wikonfilds un Englantes subthits Layards efohht Turziju tahdâ leekâ zeribâ usfurejuschi, to winsch ar dokumentem awisâs peerahdisehoht par staidru pateesibu. Turki tagad peenemfchoht Krewijas politiku un peebedroschotees winai. — Londones parlamente atwehleja ar 328 pret 124 balsim tohs no ministerijas pagchretus 6 mil. mahrz, sterlinus preeksch karaspehla sagatawoschanas, lai us noturamas konferenzes Englantes bals buhtu so swarigs. Turklahht Lords Northcothe issfaldroja, ka waldbiba paredjedama ka Konstantinopolê driht dumpis waretu isjeltees, turoht par waljadfigu sawus karakugus turp nosubthit, lai sawu turenâs pawalsneeku dshwibu un mantu waretu aissfargahht. To waldbibu wifahm zitahm teelwaldbibahm sinofusi un jau karakugi Dardanels eebrantusch.

R. S—j.

Daschadas sinas.

No celschsemehm.

Zelgawa. Stary teem no „Wald. aw.“ 13. liste issludinateem karâ krituschem atrohдах weens Zgauns, Michael Nesterows is Rehweles. Widsemneeki: Johann Pot is Werro pilf. apr.; Michael Schikas, kanoneers; Wile Kurlet no Newskas pulka; Mikel Alpelt is Rimkin (?) muischas; Jane Kalnin is Turaides; Andrei Mikelfohn is Mornuberg (?) muischas; Andrei Awotin is Weetohles, Zehsu kreisê. Kurseme-neeki: kanoneers no 16. artillerijas brigades Juris Jofi (?); po 118. Schuifkas pulka Juris Iwanow; Krischjahn Grihsliu is Blankfeltes, Dohbeles apr.; Hans Samuel Labanowitsch is Meschamuischas, Zelgawas apr.; Jacob Rasman is Keel-Gezawas, Bauskas apr.; no Sakschu lehnina pulka: Jacob Klahw is Telses m., Grohbinas apr.; Christian Blumberg (Blufberg), Zukumas apr.; kanoneers 30. artillerijas brigadê. Resinams

no kurenâs: Marz. Zihrus no 1. Newskas pulka un Jacob Smoschin no 2. Narwas pulka. — Zelgawas farkana krusta lasaretê nomira ar kruhschu wainu (dusuli) Zahn Schmidt is Mahspeltes (Widsemê) un us schejenâs Zehwin farveem glabahts. Ari schonedel tapa 16 isweseloti is lasaretes islaisti, ta ka tagad te tik wehl kahdi 50 eewainotti jeb flimi atrohдахs, stary scheem weens Zgauns, Johan Erman is Engu dawer m., Pernawas apr.; un 2 Latweeschi: Gedus Pufe is Jaun Swirlaukas un Jacob Dhsol is Dhsolischu pag. Widsemê. — Wif atlaisti tapa pameeloti un ar filtahm drehbehm un wifadahm zeta wajadfibahm apdahwinati. — Celsch schahm deenahm te gaidam wehl eewainotus un wehl lihds 200 sawangotus Turkus; kahdi 150 te gahja zauri us Bausku. — Pee mums seewas un sfrohderi ar wifu steigschanohs schuhu kreklus un drehbes preeksch teem pehdigi noplifuscheem Turkeem.

Zelgawa. „Wald. aw.“ peelikumds pee Nr. 15 un 18 otrohnahs stary teem 9. September pee Zerlowas kautâ pasuduschem: Carl Krisch Bluhm no 3. fapeeru bataliona, no Lihwes-Behrses is Zelgawas apr. — Kara lasaretês nomira: Matihâ Kulpis no Pernas pulka, Mahrtn Waimann no Kurskas pulka, Tohmâ Zandul no 4. artellerijas brigades, (pee kureem pagasteem jeb gubernahm schee 3 peeder, nau sinams). Is Widsemes nomira lasaretês: Janne Chrens is Pernawas kreises, Andrei Ledin (no 3. fapeeru bataliona); is Zgaunijas: Juri Awik, Indrik Metasch is Rehweles kreises; Franz Matifohn is Weisensteines apr.; is Kursemes: Mahrtn Rantul is Zelgawas apr.; Jane Kalnin (Kalnin?) no Kasanffas pulka, Jacob Kalaitin (Kalnin?) no 3. fapeeru bataliona, (pee kahda pagasta peederigi, nau sinams).

R. S—j.

No Zelgawas. Zelgawas brihma ugunsdsehseju beedriba tagad dara sinamu, ka schejeenes publikai ja-isturahs pee ugunsbreesmu pasinoschanas. Tik lihds kaut kur ugunsbreesmas teel pamanitas, tad par to tuhliht jasno nahkoshâ peeteifschanas-weetâ, pee kuras tas no uguns aissfahrtais gruntogabals peeder. Pasinotajam tik ilgi japaleef peeteifschanas-weetâ, kamehr no galwas-stanzijas pahrnahfusi ta wehstis, ka ugunsbreesmu weeta riktigi atrasta. Ja atbilde no galwas-stanzijas tik ahtri nepahnahht, tad jawehro, ka sinoschanas-apatatâ kahdi kawelti gadijuschees un pasinotajam tad bes kaweschanahs japeeteizahs nahkoshâ tuwakâ weetâ, jeb wislabaki paschâ galwas-stanzija, no kurenâs tad ta te ta nosaulka „parkschkinaschana“ tiks apgahdata, lai brihwee ugunsdsehseji us uguns-grehka weetu nosfiegtohs.

—t—

No Zelgawas. Kaut gan daschus gadus Zelgawâ dshwoju, tomehr nebuhtu dohmajis, ka schê stary laudihm tahds prasts tumfibas gars wehl mahjo. Winsch schini atgadijumâ buhs deewsgan gaischi manams. Zelgawâ Bez-eelâ, negribu peemineht, kahdâ nummurâ, nezil nedelu atpatal eenahza no laukeem us dshwi apmestees kahds sawads ahfste, kuru drihsâ laikâ sahla dehweht, ka winsch prohtohht wifas flimibas, kuras par noburschannu fauz, dsedeht. Schi wehstis isplatijahs deewsgan ahtri par aplahetni. Dauds zilwefi flimi buhdami, ihpaschi ar karstuma flimibu, bet fewi par noburteem turedami, upure dahwanas dehwetam burwim, lai tik waretu no welna nageem atfwabinatees.

Ahrste us katra, fo pee wina atwed, saka: tu esi ar flit-tahm azihm usstatihst, esi noburts. Un mulkischu staitz, ahrstam par patikschanu, deenu no deenas tohp leelafz. Burmja istabâ stahw zilweli us weselibu gaididami, kâ awischu ekspedizija abonenti us awischn. Lai waretu sawu ustizibu pee weseleem stiprinaht un pee flimeem nesaudeht, winsch daschadi ehromojahs: panem 4 sawadi isgrecstas leetinas, met tahs traulâ, ar uhdeni peepilditâ. Diwas no winahm peld, bet diwas nogrimst dibenâ. Blehdiz sahft nu sawu spehku parahdiht: daschus wahredus fchukstetams. Pehz wairak minutem, kad pabeidiz runaht, tad peldofchas leetinas nogrimst (jo ir peemikuschas). Nogrimschana pehz burmja isteikschanas dohd zeribu us isweselofchanohs. Kauns peemineht, kâ winsch wehl dauds zitadi ehromojahs, laudis krahpdams. Man ir ja-saka, kaunetes wajaga Zelgawas semakas kahrt. eedshwotajem, ka wini lauajahs no tahda blehscha krahptees, jo zit dauds reis laika-rakfôs nau jau par to runahts! kaunetes un grehku bihtees klahjahs ari schim blehdim, kas eedrohschinahs schinis gaischôs laifôs tahdu wiltibu isplatihft!

J. G.

Zelgawâ jau 16. Janwar no rihta atweda atkal 146 Turkus, kas 18. Janwar nogahja us Bausku; wibri bij no Plewnas un zaur garu zetu pawisam noguruschi, 9 bij ja-eelck lasaretê. To paschu deen ap pusdeenu atweda tohs beidsamohs preeksch Zelgawas nodohmatuz 100 Turku saldatus un 10 ofizeerus, saldatus eelika kasarmê, ofizeerus primat kohrteli. Muhsu gaisz gan scheem weeseem nau weseligz, jo kahdi 60 no Turkeem gul lasaretê. Weselees dabuhn darbu eerahditu namôs pee malku sahgeschanas.

Preeksch Kursemes zeetumeem zeetumneekem ustura nauda ir no ministerijas nospreesta us 8 kap. par deenu.

Zeepajas andele isg. gadâ ir labi weikusees: prezes tika iswestas par 13¹/₃ milioni rubl. un eewestas par 2¹/₄ mil. r., kugu atbrauza 901 un isbrauza 801.

Ruldigâ 8. Janwar zaur weena apteekera palihga ne-usmanibu notika leela nelaimê; winsch weenam daktera fungam pascham, kas preeksch saweem fasklimuscheem behrnineem bij pra-fijis „kinihn“ sahles, bij eelehjis butelitê „morrijuma“ sahles (meega sahles); abi behrnini, tik fo teem tahs sahles bij eedoh-tas, pehz nezil stundahm bij nahwê eemiguschi, kaut gan dak-teri wisadi ispublejahs nonahwetohs glahbt. Wainigais aptee-lera palihgs tika tuhda no amata atlaifz, teesu ismekleschana nodohst un ir jau pehz likumeem noteefahst.

Us Ruldigu ir 400 Turki (kas nahft no Schipkas) peemel-deti; kohrteli stahw jau gatawi. Dfird, ka tee nahftchoht par Zukumu.

Pee Baltijas domehnu waldivas 14. un 15. Febr. nahfs us issohlfichanu us renti 8 krohna muischas Kursemê: Pehtera un Balta muischa, Dadaife, Wartage, Bez-Platone, Garose, Lumme, Mahlumuischa un 3 Widsemê: Zannamuischa, Bez-Nigene un Welketa.

Par Baltijas oberforstmeisteri ir eozelts Jürgenfôn k., kas lihds schim bij par meschalungu Olonezas gubernâ.

Weens ruhpijs Mihgas birgeris grib eetaifht fabriki, fur fagatawohs no kohka materiala juntu papi un zitadas papu fortas.

Mihgâ nahfoshâ laikâ zetahs 3 jauni fabriki: 1) preeksch platmalu zepurehm (J. Popp), 2) dsellseetu fabriki (J. Mün-

del), 3) adatu fabriki (D. Laffer). — Mihgâ weenâ no tahm dahwanu lahdihtem preeksch eewainoteem atrada 1 selta gre-dfenu un klahft schmiti: Wairak man nefas nau, bet palihdseht ari es gribu; ohtrâ stary naudahm bij fudraba krusinsch. Pa-teeft dahwanas, kas no firds nahfuschas.

No Pehterburgas. Par palihdshibu preeksch mahjâ gai-dameem karawihreem, kas zaur eewainojumeem nebuhtu wairs stipri strahdneeki, bet tatschu weeglakôs amatôs kâ waktneeki, ufrangi, artelstschiki u. t. pr. it labi waretu sawu maift eht. Pehterburgâ ir fastahdijusees komiteja ar kantori, fur peenems peemeldeschanas no tahdahm weetahm un tâpat atkal weetas peerahdihz saldatem, kas weeglakus deenestuz mekles. Labi buhtu, kad katra gubernâ tahdi kantori zeltahs, kas dascham mahjâ pahnahfuscham fwehj weetinu eerahdiht, fur tas war sawu turpmaku muhschu wadiht.

Pehterburgâ 24. Janwar no rihta weens seeweets supliku stundâ pee wirspolizmeistera Trepowa peetizis laida us winu schahweenu watâ; generalis tika gruhiti eewainohst wehdera; noseedsneeze tika faemta un tiks noteefata.

Pehterburgâ schini laikâ laudis lohti stipri flimo; wisas lasaretes ir pahrpahrim pilnas, kâ ka dauds ziti nami preeksch tam wehl bij ja-erikte; ir karfouu gulas, drudschu un zitas fehrgas, kas plohsahs, ihpaschi stary semaku kahrtu laudihm. Pee tam wehl ta nelaimê, ka dakteru staitz tik mass, daudsi ir karalaukâ un Pehterburgas dakteri nespehj nemas wairs to leelu darbagabalu pahraweht.

Pa wisu Kreemu walsti 15. Jan. us justizministera pawehli tika arestanti faskaititi. Mihgâ tai deenâ atradahs 690.

— Karaministers pawehlejis, ka wiseem teem jauneem saldatem, kas isgabjuschâ dohschanâ tapa nodohiti, 2 mehne-schu laikâ buhs tik tahlu eemahziteem buht, ka tee war eestahft frontes deenestâ. — Kara isdohschanas rehkinaja us 50 mili-oni rubl. ik par mehnesi.

No Karlowas rakfta, ka Dfmans Pascha warohft jau it labi ar flimo kahju peemiht; winam ir saws pascha ahrste klahft un ohtrs, Kreemu dakteris, profesors Grube.

Pret Zukhu farkano flimibu, kas wiswairak wasaras laikâ tohp peeredseta, bet ari seemas laikâ schur tur rahdahs, grib tê faimneezehm derigu padohmu pasneegt. Lai zukhas ar scho kaitu neapflimtu, wajaga winas fargahft wasarâ no faules karstuma, seemâ no leela aukstuma. Kad zukha sahft ne-ehft un wehders tai paleek zeets, — schi ir ta ihsta waina — tad wajaga tuhda eedoht 1/2 lihds 3 ehdamahs karotes (pehz lohpu wezuma) glaubersalz, uhdeni uskautetu un peeleijohft 3 lihds 5 pileeni schwel-slahbuma, 1 lihds 2 reises par deenu. Ja wehdera nozeetinaschana no tam wehl nemitahs, tad bes kaweschanas jadohd stiprakas sahles, prohiti 1/2 lihds 1 nascha-galam Kalomel pulwera eeksch millu mihklas; 1 stundu pehz schi Kalomel pulwera atkal glaubersalzi bet bes schwel-slahbuma. Kad kaite paglahbta, tad sinams wahjais lohys wisadi wehl ruhpiji jakohpj. Bet kad gaditohs, ka wisa sahlofchana nau lihdsesufi un zukha nonihft, tad wajaga isleetaht, fo bes slah-des war, prohiti: no fauteem lai wahra ar seepju afmini seepes, fo katra faimneeze it weegli war isdarihft.

G.

No ahrsemehm.

Turku parahdu obligaciones un naudas papihri pa leelakai datai ir Englandeeschu un Frantschu rohkâs, tee sawu naudû

us tam dema tizedami, ka wisa Turku seme stahw par droh-schibu. Bet kad nu tagad jafataisjahs us to, ka Turku semei tiks gabali atnemti un nesh wis, waj jaunee waldineeki ari parahdu teesu us few usnemsees, tad schee kapitalisti grib sawu leetu nodoht wifas Ciropas isspreeschana.

No Rohmas sinaja 26. Janwar, ka ar pahwesta weschelibu atkal lohti wahji eimoht, rohkas un lahjas tuhka siipri angusi, uhdens ari kruhtis kahpfoht. —

Breesmu schahmeens.

Gesahkumâ wünsch kehra taurinus un duhra tohs us adatas. Tad wünsch kehra swirbulus un schubites zilpäs, tad zaunes un lapsas dsellses, tad schahwa ehrgli gaisä, tad pahri sakus, tad sirnas un breechus un beidsiht wünsch schahwa — — — Bet dsirdeet paschi! tas stahsts ir smags ka swius.

Kalaju meschmalê dsihwoja Trizis sawä mahjina. Trizis bij jauns un spehka pilns, winam bij kreetna, mihka feewina. Wünsch ar sawahm rohkahm un wina ar sawu saimneezes ruhpihu — ta wini abi wareja wifä meera un preekä sawu maisiti ehst un winu mahjina bij it ka preeksch laimiga mihla pahrischa radita. Bet jo pereklits ir silts un jauks, jo ari welns tur sawu pautu labpraht eedehtj. Trizis sazija: „Seewin, esmu few slinti eegahdajees, muhsu mahjina gul ta nomalu, kas war sinacht, waj reis ta nau deriga pret launecm zilwekem. Tija, wina seewa, atbildeja: „Sinacht jau to newar wis, mihlo Trizi, es jau ari sinu, ka tu zita labad nebuhtu to eerohzi sawä mahjä nesis eekschä.“ Aligahja laiks, Trizis schahwa sawu primo saki. Meschafargs dsirdeja to kullscheschanu, sinaja ari it labi, no kuras puses ta nahk, bet a Trizi labi satkdams nelikahs to dsirdejis. Trizis redsedams, kara labi isgahja, schahwa drihs us sirnas buku, tas krita un wisch to wehtrina nakti atwilla us mahjahm un sazija: „Ne, Tija, tas ir taws, us tawu dsimschanas deenu.“ Ar preezigu wain wünsch luhkoja us seewinu, it ka pateizibu gaididams. Bet wina eesahka snuffscheht: Tas man eet pee firds, ar lauka waj ibu akmintinu tu man buhtu preeku darijis, bet sagtu leetu u man schinko, waj tad wairak tawäs azis ne-esmu wehrtä. To sazijust wina nehmahs raudaht, ka Trizim tas ari peefirds gahja. Wünsch tai peegahjis sazija: „Kam tu mani tshedini. Tu jau sini, ka ar mihlu firdi tew to atnesu.“ To es sinu gan“ wina atbildeja, „un redsi, es jau atkal sah smeetees. Bet apshli man, Trizi, ka ne-eesi wairs meschä.“ Wünsch it ka peemeerinadams paklanija ar galwu un wina kapkampa ar abahm rohkahm un smaidija ar preeka asarahm az.

Neilgi ehz tam Deews tohs apdahwinaja ar mihlu behrinu. Behinsch! Ak, kas wifä gul eeksch schi masa wahrdina! Behinsch! Tehwa preeks! Mahtes laimiba! Kahds debes atwera ar scho dahwanu deewabijigeem mezakeem! Ari Tija bij lihgh sawä mahtes laimiba, wina nejuta wairs sawu firdi kruhtis, t ta tai guleja preeksch azihm, tur schuhpuliti. Trizis strahdajar jaunu preezibu sawu darbu, kohpa sawu mahju un ar hschahm azihm luhkoja pasaulê. Tê winam gadijahs atkal seht drihs schê saki tupam, drihs tur stienu leenam, asinis ka silt. Wünsch sazija pee fewis: Tija ir

tik bahla, nogulejusees, zepets tai buhtu it derigs. Wünsch pahnesa ari ko no meschä mahjäs. Bet Tija to medijumu eeroudstijust nehma wihru pee malas un tam kluftim aufi sazija: „Muhsu dehls lat to nedsted! Trizi, tu esi meschä blehdis, tu esi saglis!“ To sazijust wina tezeja atpakal pee schuhpulitscha un tur asaras apflanzija. „Un tu?“ Trizis sauzä ar pilnu balsu zaur istabu, tu esi tik tahda swehtule. Waj neshi, ko ziti dara? Kad kates jau tapehz saglis buhtu! Tahs meschä dsihwibas ir Deewa raditas!“

„Laid mani meera ar sawu gudribu!“ wina atteiza. „Es jau redsu, tu gripiatureht wirohku, bet sinacht tu it labi sini, ka tas ir grehks.“ Un pahri sohkus tam ruwal peenahkusi wina it ka luhgdama sazija: „Trizi, nenem man to par launu. Un kad tu ari to par grehku ne-atshiti, dohma jel, ka few war zaur tam nelaimie rastees. Mihlo wihru, es few luhdsu, atstahj to meschä eeschanu.“ Trizis sa-ihdhis atbildeja: „Es jau redsu, tu negribi man it ne kahdu preeku nowehleht,“ un gahja prohjam. Wina nebj ne kas wairs ko atbildeht, tik asaras bira us behrinu gultinu. Wünsch saka, ka tam nau preeka. — Tê ir wina dehlinsch, tê wina seewa — un wünsch eet meschä, few preeku mekletees — — —

„Kahda nelaimie man tai noteek?“ Tâ dohmaja Trizis. Meschakungs esohst slims, jaunais meschafargs wehl nau atnahjis; tagad ir ihsti isdewigs laiks. Un wünsch nehma sawu slinti apaksch mehrela un gahja. Wehkreif Tija wina luhdä ne-eet, tureja winam dehliau preekschä: Trizit, luhds tu ari tehwu, glaudi ar sawu rohzinu winam waigu, wünsch tatschu ir taws mihlsch papinsch, wünsch ne-ees, wünsch paliks pee sawa dehlina mahjäs. Dehlinsch ari smihkneja un kehrahs tehnam bahrsdä un negribeja laist walä. „Nu, nu“ Trizis sazija mihligaki, „buhschu atkal drihs klahht, gribu tik wanagu noschaut, lai nesaplesch muhsu wistas; tahdus laupitajus tatschu buhs brihw desdeht.“

Un wünsch isgahja swilpodams meschä, kas patlaban jau metahs sawä rudens dseltenumä. Wünsch neskatijahs ne atpakal, jo sinaja, ka Tija, behrmu us rohkas turedama, tur stahweja pee durwihm un skatijahs winam schehli pakal.

Meschä eenahkscham un tur redsoht wifas tahs dsihwibas, kas tur lihda un skrehja un lehlaja, winam asinis palika karstakas. . . .

Tija nehma maso lihds un gahja un raka kartupelus un strahdaja jo firdigi. Kad firds par ko sahj, tad ja-eet pee darba, tad paleek weeglaki. Bet schodeen wina ne mas darbs negribeja westees, winas firds bij ne-isprohtamu bailu pilna, it ka kahds launums jau gahstohs wina wifä. Wina nopuhdamees pecluhdä Deewu, lai wünsch sarga winas wihru. Pee tam wina schahwahs prahtä: Deews tatschu newar saglam pee wina nedarba sawu palihgu doht. Bet wina luhdsahs: Swehto engelit, stahw tu pee wina klahht, ka launas lahribas wina firdi nenahk. Wünsch jau nau launs zilweks, nedara ne kam ko launu; ir labs laulahs drauge un tohws. Ak, mihlo Deewin, par to man ir tew gan jayateiz. Wina raudaja un raka atkal sawus kartupelus, daudj dsitak lahpsinu duedama, ne ka mas wajadseja. Puieninsch, tik pusgadu wezs, klai-gaja un profijahs mahtes kruhti; bet wina to schodeen tik ko likahs fadsirdoht un kad pee behrinu atnahza, tad schis jau bij eemidhis. Bij jau wafars. Wifä gaisä bij kufu, pee

Sludinafchana.

No Lihwes-Behres pagasta teefas. Dohbeles aprinft, teel wijs, kam tabbas tafnas parabdu-praßfchanaas vee nomitrußcha klafßfchlinu frohdeneefa. Jana Silberla, aftabtabas mantiba, ka art tee, kas tam vafcham parabdu bubtu, ufaizinati, famas parabdu-praßfchanaas un mafßfchanaas diwi mehnefchu laifa, no fchibs deenas rebkinabis, vee fchibs pagasta teefas vee-meldetees, jo pehz fchi iflebbgfchanaas termita nelabdas praßfchanaas wairs netifs klaufftas, bet ar parabdu-neefoem pehz lifuma daribts.

Lihwes-Behres, 11. Janwar 1878.
(Nr. 10.) Veeßebdetaja: J. Leizig.
(S. W.) St. p.: C. Dreymann.

Kad Behres Kabbe mahju fainmeels Krij Sprohgis, November mehniff 1877. g. nomiris ir, tas teel no Behres pagasta-teefas wijs tee, kureem vee nomitrußcha aftabtabas mantas tabbas tafnas mantibaas jeb parabdu praßfchanaas bubtu, tapat art tee, kuri nelaktim parabdu valßfchit, zaur fchu ufaizinati, libdß 11. April fch. g., kurßch vor weentgo iflebbgfchanaas-terminu nolifts, famas praßfchanaas fcheitan veeent un ufkradit un famus parabdu atlibdnabt, jo weblak neweens wairs netifs klaufftas, bet turpreit ar parabdu-neefoem pehz lifuma daribts.

Behre, 10. Janwar 1878.
(Nr. 6.) Vreeßfchfchd.: J. Grundmann.
(S. W.) Teefas-fchibw.: C. Kittenberg.

Kad tas vee Lihwes-Behres veeberigs kalps, Anßiß Gikis, Lihwes-Behres Gypteru mahju fainmeels Peh-tera un Gokilbas Gikas deßlu Anßi few weeniga dehta weeta var audfelni (Adoptiofohn) veeuchnis, tad teel no Lihwes-Behres pagasta-teefas wijs, kas dohmatu pret fchi bebrna veeemfchanaa kahdus lifumigus eemef-lus zelt, ufaizinati toßs pafchus diwi mehnefchu laifa un weblakais libdß 11. Merz f. g. fcheitan veeent, jo weblak neweens wairs netifs klaufftas.

Lihwes-Behres, 11. Janwar 1878.
(Nr. 7.) Veeßebdetaja: J. Leizig.
(S. W.) St. p.: C. Dreymann.

Skohlotajeem par fiau.

Ar atfaulkfchanoßs uf to Sludinafchana no 29. Dezember 1877. g. Nr. 540. teel zaur fcho wißeem finams daribts, fa farwadu eemefchu deht tas mehd-fchanaas-terminußch vreeßfch Babrias Skohlotaja-weetas veeemfchanaas ne wix libdi 15. Merz 1878. g. ka iffludinaßcha bja, bet ill libdi 8. Februar 1878. g. ir nolifts, un tadeht tai mineta deena no teem meldejußfcheem kandidateem weens vor Skohlotaju vreeßfch Babrias fchloßas tiks ifvehebtis. To lai tee teel webra, kas vreeßfch fchibs leetas interefereejahs.

Babria, 12. Janwar 1878.
(Nr. 12.) Pag. wez.: P. Bießeel.
(S. W.) Stribw.: J. C. Bumbehr.

buhwes-ufnehmejeem

zaur fcho finamu dara, fa Bedifteles magafinaas-buhwr 18. Februar f. g. Behrsteles Breditu mahjas mafafprafitajam iffohlita un nodobta tiks.

Buhwes-noliftkumi ir jau vreeßfch iffohlifchanaas termita vee pagasta wezala eefkatami.
Bredikös, 18. Janwar 1878.
(Nr. 30.) Pag. wez.: Feldmann.
(S. W.) Daffu-wed.: Th. E. Bulder.

No Kalnamuifchaa pagasta teefas teel wijs, kam tabbas praßfchanaas no fchejenes keegimeefa J. Moh-wald bubtu, ufaizinati, libdß 11. Februar fch. g., kurßch var to weentgo iflebbgfchanaas terminu nolifts, veeobetees, jo weblak neweens netifs wairs klaufftas, bet ar muifchiga muifgefchanaa arraidibts.

To lai teel webra!
Kalnamuifcha, 21. Janwar 1878.
(Nr. 34.) Vreeßfchfchd.: J. Brigdeer.
(S. W.) Stribw.: W. Schloßberg.

Keegeli un dakstini,

labi dedßuati, ir var mebreu zenu ikreis dabufami un ai teelatas partijas war apßellett, vee

A. Popowa,
Zelgawa, latotu eella.

Kurßfcha veeemitee grunßgabalu-ufhaßfchneeki ir Kurßemes kreditbedribas direkßju lubgufcht, lai wißeem pret fawu fcheit veeemitee grunßgabalu eekiba-lafchamu no Kurßemes kreditbedribas trahßfchanaas-lohbes nauðu aifteen, un prahti:

- 1) Heinrich Wilhelm Meitau uf fawu Leepaja 1. kwartala 1. pilßebta-daka buhdamo grunß-gabalu № 143 G;
- 2) Baroness Valerie von der Meße fundse, dßm. D'Connor, eekßß afftizes, ka fawu nepees-angufchu bebrnu-bebrnu, Alice un Hans von der Meße, dabiga aifbilone, uf Kuldigas wirepils-teefas dala, Kuldigas aprinft, buhdamo grunß-gabalu Heydeseld libdß ar ta nofaufko Mofkau-frohju.

fa deht tad Kurßem. kreditbedr. direkßja atfauldamees uf 3. August 1864. g. Wißaugstati apßtirnato walßs-padohmes atwehlt, zaur fcho wifus toßs ufatzina, kam vee fcheem veeemiteejeem grunßgabaleem, kuras grib trahßfchanaas-labdei eekiblati, wezalas teefibas bubtu, lai wint tabs 4 mehnefchu laifa, rebkinabis no fchi Sludinajuma beidfamahß iffludinafchanaas-beenas, vee Leepajas pilßebta magistratas jeb vee Kuldigas wire-viloteefas veeemeld un teel eerakßitß grunßgabalu rußßs.

Za wint to nehußs tai veeemiteeja laifa ifdariju-fchi, tad frohdfchanaas-labdei palifs vreeßfchroßtas-rette vor fawu uf teem grunßgabaleem aifteeneto nauðu vreeßfch tahm praßfchanaam, kas tai laifa nehußs veeemeldetas un teroboretetas.

Zelgawa, 12. Janwar 1878.
(Nr. 85.) Direktoris: Lüdinghausen-Volßf.
Sekreteris: A. Heyting.

Arentesweeta.

16 werkes no Ribgas, vee Lubabnes teekzela, ir abdu-fabrikis ifrentejam ar 165 vubr-weetam femes, no furahm ir 53 vubrweetas plawas, librumi un ganibu; ar jeb bef veeuae-lobveem.

No Mubru-muifchaa pagasta-waldifchanaas (Gemanert-hof Gem. Bern), Dohbeles aprinft, teel zaur fcho wijs tee, kas gribetu Mubru-muifchaa-Berkenes pagasta-fchloßas bubtu mafaf-fchloßfchanaa veeemint, ufaizinati, 15. Februar f. g. Mubru-muifcha vee pagasta-waldifchanaas, vreeßfch pulßten 12 ruudeena, eerakees, toßs tur nolctatus veeelihuunus eefaititß un fawu mafaf-fchloß-fchanaa iteelt.

Mubru-muifcha, 20. Janwar 1878.
(Nr. 9.) Pagasta wez.: J. Dreiberg.
(S. W.) J. Dßfelng.
Stribw.: Schloßberg.

Pinn-dßijas un aufchamohß deegus,

wifadäs fories, vabredold wieslebtali
R. John Hafferberg's
Ribga, kungse-cela № 12.
(Ge-eefchana atrohnaßs zubka-cela (Schwimmstraße.)

Kreetnis pawahrß

ar labahm lozibas-fihmech atrohnaßs pafabwigu darbu pret labu velnu Linde's weefnija, Zelgawa. 1

Uhtupe

tiks notareta fr. Ußn-muif. Behrßnu mahjas 26. un 27. Janwar f. g., kur wifadäs wirtßfchafes-teelad, ka art dehtus un plantäs no wifadæem lohveem pret faldru nauðu vabredohß.

Buhwmeiftars

ar labahm atefatetam war weetu uf arenti dabuht Mß-dßres-muifcha, vee Mandawas, kur art lohpus war lueht.

Zilawas pagasta-teefa, Zukuma aprinft, dara zaur fcho finamu, ka obtreien, 14. Februar f. g., eekßß Grendßchu Gobaliam mahjam nomitrußchas fainmeezes Matgretas Flugien mantiba, pafabwofcha eekßß dafchadabm drabnabim, guttabim un guttu-drabnabim, tifaßas-un feltas-leetabim, walratfohlifchanaa pret faldru mafku tiks pahredohßas.

Grendßchu teefas-namä, 14. Janwar 1878.
(Nr. 57.) (S. W.)

Zaur fcho Sludinafchana daru wißeem fainme-neeßeem finamu, fa vee manim war dabuht wifadäs strikus, großfchus un strenges

no labahm kanepebm wihitus. Zelgawa, Pehtera-eella, bewitaja namä no leelahs eelas, pa labo rohju.

Striku-wijeßs: W. Semmel.

No Turgeem 1878. g. ir vee Stalgenes Dufku-frohjus laba

faleja-weeta
dabunama. Mahtakas finas turpat vee frohdeneeka D. Sperthala.

Sludinafchana.

No Skurßtau-muifchaa pagasta teefas teel zaur fcho finams daribts, fa 30. un 31. Janwar f. g. Zbenu-mahjas nomitrußcha fainmeeka Indrika Seltina manju uhtupe vabredohß, ka: fregus, gobwis, aitas, zubkas, ratas, ragus, ezeßchas, drabnas un dandß jitas dafchadäs vee mahju-fainmeezibas veeberigas leetas.

Skurßtau pag. teefa, 13. Janwar 1878.
(Nr. 12.) Vreeßfchfchdetaja: Berßinßky,
St.: Bulßewiß.

Kurßemes oberhof-teefa ir mani par ober-hofteefas adwoflatu veeemmußß un Zauwjel-garvu par ufturefchanaahß-weetu eerahdijufß; tadeht no 24. Janwar fch. g. fahfoht ar mani teefas-darifchanaas warehß ifrunatees manä dßhwofli, Gutmana namä.

Ernst v. Reinfeldt.

Weenas mahjas

teel Wandfene (vee Dofceem) no Turgeem 1878. g. vabredohßas. R? war latru bñibdi vee Wandfene muifchaa-waldifchanaas finabt dabuht.

Andelesweetas

pahrßfchana.
Rubßu wifadu femfohpibas teetu un maf-fchinu baqati widditäs legeris, ka art mahju fan-teris, atrohnaßs no fchibs deenas ifbuhweta iftreifßa teatewa-rubm; vee-eefchana no „Bafara“, kattu-eella Nr. 6.

Ribga, 1. November 1877.
Ziegler's un beedris.

Sludinafchana.

Bez-Swirkaufas pagasta-teefa bara zaur fcho finamu, ka Bez-Swirkaufas Dreßger-Ghali mahjas 16 Februar 1878. g. pulßten 10. no ribka, nomitrußcha fainmeefa Krißchjaha Guffin atkabta mantiba, ka fregi, lohpi, rati, arli, drabnas un dafchadäs jitas wirtßfchafes-leetas, uhtupe uf walratfohlifchanaa un pret tubbal faldru mafku tiks vabredohßa.

Muifchu mahjas, 23. Janwar 1878.
(Nr. 12.) Veeßebdetaja: J. Greier.
(S. W.)

Dhlaines-muifcha — vee Ribgas — teel weena pußmuifcha iftenteta. Mahtakas finas ir dabunamaas vee Dhlaines muifchwaldifchanaas.

Jelgawāš Latweefcheem,

teem firdigeem un wafahwigem 9 wihreem, kureem par Latweefchu tauta par ut Leewaju hii jabraun, un ar kureem mehē, fahds wulziufch Leewajas Latweefchu, dafchus jaukus beifchus 28. Janwar wamadifcham, zaur fcho fufnigi wateizamees un weflau witeem jo wroham ilpat wafahwigi furetees — un teem fchewreem, fas aif glehwibas fawu wiftrifchifchu gisnifufchi, weflam jo wroham ftrifali attifchitees un wee flafdratas attifchthanas nahfi.

Kahds pulziufch Leewajas Latweefchu.

Teel fuhgts pret barofchanas amafku preti nemt, kam buhtu palibhds weens

eedfjeltens jafstfuns,

funt, ar prahwu augumu. Tila fakteris 23. Dezember 1877. Japeepafu Jelgawāš wofizeja.

Weens namš

ar fwehdi un leelu augu-dabru ir is brikwas rohfās wabrdohtam. Klabatās fīnas dabunamas Bohnē, pr. dšfajekā-kajioni Behnen. Turpat teel ar **peena nohma ifohta.**

Weens trohgus

un weena fwehde ir no Jurgeem f. g. uf renti dabunam. Klabatās fīnas wee Snikes meldera **Conrada** (wee Jelgawāš) dabunamas.

Reprezejees wagare,

ar labahm aetatehm, teel preefch kahdas Kurfemes muifchās mellehds. Klabatās fīnas dabunamas Bohnē, pr. dšfajekā-kajioni Behnen. Turpat teel ar **peena nohma ifohta.**

Wifadās fortēs

labibas,

fā ari **ahbolinas, timoteja, un linu-feklas** peht un pabrdoht **Tulumā,** wee „Melna labifcha“, Kaufmanis

S. Jacobowitš's.

Sludinafchana.

Kad tā Jaun-Dubulta grunteeze, nelatka Frlz Walfera arafkne, Anna Walter, grīb fawu mahfās meltu Mihl Feelmann adopyereht (behna weetā weement), tad teel no krohna Slohfas wagafā teeefas, Wifemē, wif tee, kam pret tam kahdas pretofchānāš budtu, zaur fcho ufaizinat, tribs mednefchu laika, fas tā lhdj 27. April 1878. g. wee fchthš wagafā-teeefas weefkites un fawās ifteifchthanas ufdoht.

Krohna Slohfas wag. teeefā. 27. Janwar 1878. (Nr. 21.) Pag. teeefas ufdeiwunā: (S. W.) Pag. t. ftr.: Strajdina Jahnis.

Sludinafchana.

No krohna Slohfas wagafā-teeefas, Wifemē, teel zaur fcho fīnams daribds, ta 15. Febr. f. g. tiks fchi wagafā fchautu-zeema mefchfargu mahfās weena jaunā fohla rija un 3 mubra pagrabi wairafchthitajeem pret tukhin amafku pabrdohti.

Krohna Slohfas wagafā-teeefā, tai 27. Janw. 1878. (Nr. 20.) Teeefas ufdeiwunā: (S. W.) Pag. teef. ftr. Strajdina Jahnis.

Jaunpils, mefcha Blufu mahfās, tiks tal 20 Februar f. g.

ohfcha refngala flutfchi un hakti,

ilks wairaf fchthifchānā pabrdohti. Jelgawā — Schiftenbōfēra fahle — buhs feftdeen, 4. Februar fch. g.

weefigs wakars,

ifglibthōds zaur Adoif Alunan f.

Sneegs: „Portrejas“, „Garas rohfās“ u. t. pr., fas Mihgā, Latw. beedribā, 15. Janwar f. g., no publikas ar leelu labwafifchthānu ufneentās.

Behz tam buhs: **balle.** Matja war ee-eeefchānu fā anweemu. Gefahfkees lhdj wulft. S. wakarā.

Swehtku-fomiteja.

No zentures atwehlehts. Mihgā, 29. Janwar 1878.

garaimu fpirita-distelaturā un likehru fabrikī Konrads Lindau,

Jelgawā,

peedahwa widwifadās fortēs fmalku fchnapfu, likehru, balfamu, atfchifch-fchemu u. t. j. pr. fā ari lohti fmalki nowilktu fpiritu.

Lehgeris un pabrdohtawa

katolu celā Nr. 54 un 57.

No Mefchones wagafā-waldifchthanas teel zaur fcho wif tee fchi wagafā weederfaj 1857. gadā dfinufchi wiftrifchli, kureem tadeht fchogad jalohfe, ufaizinat, wifwehlatais lhdj 1. Merz f. g. deht ee-faufchthanas, iftes fahthifchthanas preefch 1878. gadā wee fchthš wagafā-waldifchthanas ufdohtees. Tē flahf teel weemehis, fa tee, furi lhdj noliftam laifkam nebuhš meldejuſchees, wifhš wifſas tahs nafſas, fas zaur tam jeltohs.

Mefchones wagafā-waldifchthānā, 25. Janwar 1878. Pag. wezafais: Freimana. Pag. ftrihw: G. Stabl.

No Strandās wagafā-teeefas teel wif tee, kam kahdas kalfnas warahdu praifchthanas wee nomirufcha Strandās weza Leewaceku fainnoela, Nta Frenberg, atfahthāš mantibās buhtu, un fas tam warahdā wiftrifchli, zaur fcho ufaizinat, fawās warahdu-praifchthanas un maffafchthanas lhdj 2. Merz 1878. g., fufch par weenigo un ifflehgafchthanas terminu nolifts, fchēit weemeldeht, ar to weefchthānāfchānu, fa fehat naweenu wairš neflauhš, bet, fur wafjadfās, mufchfija flufzgefchāna un ifkuniga ſtrahpe tiks uflifta.

Strundā, 25. Janwar 1878. (Nr. 62.) Preefchfchēdetajš. K. Weinbach. (S. W.) Teeefas-ftrihweris: G. Necker.

Notagts

Miterſchafstēs Grentſchu Glahfueeku fainneekam (Tulumā aprinfli) ir 20. Janwar f. g. webz puādeenas Tulumā no Behrunas fehtās 8-9 gadus weze, bruhnš fīrgš, ar bruhnu aſti un bruhneem fareem un uf freiffo nahfi ar eegarenu pumpinu, ar wifū eejubgūnu notagts. Kamanaš, ar ſwabneem un tambori, bij fahas mahletas un ar bafofcha flū wadmālu iffāfās. Daba iffā bij ſata, freifsa melna mahleta. Kamana deſim bij ar rohfā dšhporeem G. uſfchuhš. Sirgš bij 70-80 rbk. wehtibā, lamanaš 40-50 rubk.

Kas war to ſahdflū waretu ſkaldru ſīnu doht, dabu 25 rubk. wateizibas-naudas no Glahfueeku fainneeka **Jehkaba Gulmana.**

No krohna Grewwaldeš wagafā teeefas (Grünwalde Gem. Ger.) — Bauſtas aprinki — teel wif tee, kam buhtu fahdas kalfnas warahdu-praifchthanas no nomirufcha fchējenes Weifas-Krautku fainneeka Pabwila Wula, ufaizinat, weezu uedeſku laifā, un ne wehlah, tā lhdj 23. Februar fch. g., tā weenigi ſchimi leetā iflftajā ifflehgafchthanas terminā, fawās warahdu praifchthanas wee ſchthš teeefas ufdoht; tapat ari tee, fas min. P. Bulow to warahdā wiftrifchi, lhdj minetāi deenāi ſchēit ufdohtees, — jo webz ſchi termina tiks warahdu-weejeem mufchfija flufzgefchāna uflifta un ar warahdu-nehmejeem webz ifkunā daribds. — 3

Sahltē, 19. Janwar 1878. (Nr. 12.) Weefchēd: Wamer. + + + (S. W.) Raftkweeb: M. Baumann.

Teel-Gerees Sauges ſudmalās, wee Leewajas leelzela Bulta-krohgus, 15. Februar f. g. lhdj

16 biſchu-frohpus ar bibeim, ſīwras un ar wifū wafaras kofpſchānu, uſ pabrſahfifchānu pabrdohts; ari preefch tam tohs tur war dabuht pifli war 4 lhdj 10 rubk., turflahf wizezi teel pamahfifli tā ahtel war eeſohpt bagātu biſchu dabuhtu.

Wabs kaſchoks

fahfuhthš no wifmalſajahm beeſwillingahm Kurfemes altu-ahdahm, apwiflts ar ſmalku melnu wadmālu ir wabrdohtams, fur? — to wizezi dabuh ſinabt Jelgawā leelajā-eeelā Nr. 43. „Witnās weefnizā.“

P. van Dyt Mihgā, ſmilchweelā **Claytona** lofomobiles un ſulām, maſchines, **Packarda** ſuperſoffali

augſtraghdigi un maſagraghdigi, ar weeſohlita labuma apgahweſchānu, tā tā ari **fali-wehftli** un wifadās lau ſarameerāš maſchines un rihli.

Puiſchi un meitas
war par labu lohni un ſoſti weetas dabuht **Teel-Mundalē.** 3

Meiteneš,
kam luſte buhtu wifadu ſmalku rohfās-darbu mahzitees, tā ari wahzu walodu, un mehru nemt un ſchnites zeikināht, teel weentās mahzibā, tā ari kofhtel wabzu-bāfnižās-eeelā Nr. 4, wee **A. Petersfon.**

Kalpi
war par labu lohni un deputati weetas dabuht **Teel-Mundalē.** 3

Prezejees wagare,
fura ſewai lohpu-kofpſchāna ja-ufnemāš, war war labu lohni un deputati weetu dabuht **Teel-Mundalē.** 3

Deangeem un paſihſtameem,
tapat, fā wifēem Jelgawāš wezu-wezo deenas ſirgu apwekſetajeem eewehleju fawu **wihnuſi**

reefch wufſingus, blatus ellermana f. Mūllera bobdei, wee „Dſeltana gaila“ ar wifadeem dſehreneem un labēem, ſiteem un aukteem ſakufteem, ſapat, fas wee mānā zeem, preefchgabjeja Zimonsfija f. ta jaunālā ir dšjjs; tamdeht lubdju manim to wafchu uſti-ſibu, tā wifēem zaur laiwu apwekſchānu dabuht, tad apfohlu riktigu un kreetnu apdeeneſchānu. — 3

Samuel Weinberg, Witnās weefn. ihpafchneelš.

Drufahds wee J. W. Steffenhagen un deſla. (Tē flahf peelifkums: Baſnizās un ſkohlās ſinas.)

Basnizas un fkohtlas sinas.

Weens kungs, weena kristiba, weena tijiba.

Rahditajs: Sinas. Nahwes peemina. Tas kungs ir mans gans, man nez trubls neneeta. Gaudu peemina. Mifones dahwanas. Mifones laba.

Sinas.

Jaunagada deena nau wis arweenu jau no 1. Janwar swineta. To laizigu gada rehkinumu fenaf ar daschadeem mehnescheem usnehma. Juhdi fawu jaunagada deenu swehtija tai pirmaja deena tai mehnesi, kura bij leeldeenas swehtki (2. Mohs. 12, 1. 2.). Ta tad ir ilgaku laiku kristiga basniza jaunu gadu usnehma ar leeldeenas swehtkeem jeb 1. jeb 25. Merz. Wehlah ischikha, tapaf ka ari Juhdi wehlahs laikos to darija, to laizigu gadu un to basnizas gadu; pirmo tee eefahka Tisri (Septempera) mehnescha pirma deena; turpretim basnizas gadu leeldeenas mehnesi. Kristiga basniza nu swehtija fawu gada fahkumu pirmaja atwente un laizigu gadu gan Augusta, gan Septemeri, gan Oktoberi. No 11. gadu-simtena jaunagada deenu nolika us 1. Janwar. Tas notika zaur Franzijas kehntau Kahrli IX. 1564. g. Wina preekschshmei gahja drihs pakaf zitas waldischanas Ciropa. Ta Hollante 1575. g., Schotlante 1600. g., Englante 1756. g., Kreewu Keisars Pehteris tas Leelais 1706. g. Kristus draudse no 7. un 8. gadu-simtena Jesus apgraisichanu swehti ka wina wahrdadeenu, to peeseedama pee ta kunga preedischanas swehtkeem; turp nu tad wehlah laikā ari kristigas waldischanas nolika fawu gadu flaitischanas eefahkumu. (Rig. Kirchenbl.)

Keisaram Aleksandram I. par peemina Samaras pilsehts ir dahwinajis preeksch weenas jaunzelamas realkohlas 50 tuhst. rubl. preeksch usbuhwes un eeriktes un 28 tuhst. preeksch ustura. Taganrogas kaufmani dahwinajuschi 6000 rubl. preeksch stipendijahm winu paschu pilsehtu fkohtlas.

No Krusas-muischas mums wehl raksta, ka nelaika dsimtskungs v. Flemming zaur testamenti ir naudas summas norakstijis preeksch Jaun-Saules basnizas, tapaf nemirstamu peemina fawa pagasta lohzeekleem atstahjis, teem weenu kapitalu norakstidams preeksch fkohtlas buhwes un wehl kapitalu, kura augst us muhschigeem laikeem lai nahf fkohtlotaja lohnei par labu. —

Par laukfkohtlu buhshanu Kuldigas Kirspehle raksta „Gold. Uz.“, ka schini Kirspehle wehl trubst fkohtlu un ari fkohtlas-nami ne-efoht, kahdeem waijadsetu buht. Zaur Kirspehles fkohtlas-komistoni ir jau daschas pahrlabofchanas panahktas un zerams, ka ari tahs atlikufshas wainas tiks deldetas. Schini Kirspehle ir 12 laukfkohtlas un 1 fataif. fkohtla preeksch eefwehtijameem behneem; amatos tur stahw 14 fkohtlotaji. Fkohtlotaju lohne zaur zaurim rehkihoht te ir 136 rubl. 31³/₇ kap. Ta masaka lohne, fo weens no fkohtlotajeem te dabuhn, ir 40 rubl., ta augstaka 300 rubl. Weens no fkohtlotajeem kohpa

wehl blaku fawu fainneeka amatu un weens pa wafaru ir par muhneeku (!) Jawehlahs gan, ka fkohtmeisteru lohneschana drihs sche taptu zitada; kur waijadfiga pahrtikschana taps dohta, tur tad warehs ari amatos redseht tahdus wihrus ween, kas us fawu amatu derigi mahziti tohs ustiziba un ar labu sekmi kohp. Starp tahm 13 fkohtlahm 2 ari wafara mahza. Wismasakai fkohtlai bij 23 fkohtleni, wisleelakai (pee kuras 2 fkohtlotaji strahdaja) bij 209. No schim fkohtlahm 6 ustura nowadi pafchi, 6 dsimtskungi un nowadi kohpa un 1 dsimtskungs.

Widsemes laukfkohtlu pahrluhks, Smiltenes zeen. mahzitajs Guleke, Swaigsnes-deena no fawas draudses afshwezina-jees un us Rihgu atmahzis dsihwoht, ka waretu wisu fawu laiku un spehtu litt us schuhkrahta amatu pee Widsemes laukfkohtlahm.

Peewidsemes konsistorijas schini beidsamaja sehdeschana til 1 kandidats J. Kerg fawu eksamenu nolika. Ta tad ari tahds pat trubkums pee kandidateem, kas mahzitaju weetas eestahj.

Rihgas fabeedriba preeksch neredfigu un masredfigu fkohtlofchanas, kuras statutes nu ir no ministera apstiprinatas, ir weenu rakstu laudis islaidusi, kura usaizina, firnigu dalibu nemt pee schih swehtigas leetas. Par beedribas pilnigu lohzeekli teek katrs usnems, kas us reisi 50 rubl. eemakfa, jeb ilgadus pa 3 rubl.; par palihgu lohzeekli tohp ikweens zaur to, ka winsch wisumas 1 rubl. ilgadus beedribas kafe makfa. Ari Wahsemē, Schweizā, Englantē, Amerikā wis leelais flaitis schahdu „neredfigu fkohtlu“ ir zaur labprahctibas dahwanahm zeltas. Lai Deems palihds ari pee mums scho leetu zela eewest!

Us Rihgu nu ziteem muhsu semes pilsehtteem ir atrahzis ween Dahnu kungs, Klaukon-Kahs wahrdā. Wina nodohms ir, zaur fawahm preekschālafschanahm laudis pamudinaht, lai nem gruntiga kohpschana weenu leetu, kas tagad pawisam amatā pamesta, prohti rohkas-darbus un mahju-amatneezibu. Wisa schi leeta ir tagad amatneekleem un fabrikeem atwehleta un tomehr katra mahja pati spehtu dands leetu pati few sagatawoht, kad til jau behrneem fkohtla ta rohka us tam tiktu eemahzita. Dahnu-semē zaur schi pascha wihra usflubinaschana rohkas-darbu mahziba ari pee puifeneem ir fkohtlas eewesta; pirmais labums bij tuhda redsams, behneu palaidnibas un nedarbi gahja masuma un winu prahts tika wisadi asinahts; jau agri fahf ta israhditees, us kahdahm leetahm karam behnam ir ta ihsta samana. Dahnds zehlfes weena fabeedriba preeksch mahju-industrijas weizinaschanas, kurai par palihgu eet waldischana pati (schi makfa ilgadus us tam pee 5000 rubl.); schi fabeedriba zel us lauteem masakas beedribas, lihds schim jau 120 tahdu. Lai fkohtlotaji prastu ari tahdas mahzibas fawem fkohtleneem eerahdiht, tad ministerija

eerikfejusi ihpafchus ffolhotaju kursus, kur teem to eemahza, ko lai wini atkal tahlak mahza. Tã gahda, ka wihrifchki eemahzãhã grohfu pihfchanu, wisadu kãhrflu isleetaschanu, birftu feefchanu, difchleru darbus, falmu un needru pihfchanu, grahmatu feefchanu, lohlu isgreeschanu u. z. Kas grib eet meitenehm par ffolhotajãhm, tahm wajjag prãft fchuht un adihht, tad ihpafchõs kursõs winãhm eemahza smalkakus feeweeschu rohkasdarbus un pinumus, ko tahs tad war atkal ffolhlenehm eerãhdihht.

Rujenes draudses mahzitajs R. Bergmann ir 13. Janwar Deewa preefchã aigãhjis. Wĩnfh bij 73 gadus wezs; mahzitaja amatã wĩnfh stãhweja no 1834. gada pee fãwas Rujenes draudses, kurai jau wina tehws un tehwa-tehws (no 1785. g.) par mahzitajem bijufchi. Wĩnfh bij dedfĩgs fãwã amatã un bij lohhti mihlohts no wĩfãs fãwas draudses. Ustizigõs strãhdneeks lai nu duf fãwa Runga meerã!

Janu kapi. Rãunãs gubernã, Nowo-Aleksãndera kreisẽ, teem pee Wifoki-Dwor muischas peederigeem Lutera draudses Latweefcheem tapa 10. Now. 1877. g. janu kapi eefwehtiti. Tur preefch kahdeem defmit gadeem tapa no grafã Tiefenhausen usãizinati Kursemes Latweefchi, lai, kam luste buhtu, eetu apmestees turenes meschõs. Laudis nelikãhs luhgtees; bet fanãhza no wĩfãdeem tur apkãhrt buhdameem pagãsteem, wĩfu-wãrak no Glfchnu un Saukas pagãsta. Wineem eerãhdija weenu walaku (60 puhweetas) meschã, to wineem wajjadseja nozirft, no lohkeem mahjãs buhweht un semi par augligu gãtãwoht. Katris usbuhweja mahju pehz fãwas eefpehshãnas, kam wãrak bij kabatã, tas usbuhweja labãkas par to, kam til daudf nebija, un tãpat gãhja ar to semes-kohtpshãnu. Tagãd tahs weetãs apflãtoht, par kurãhm preefch defmit gadeem tumfch mesch wãlbija, eerãuga leelus klãijumus un mahjãs. Kur toreis til fuhna un panihkufi fãhlite augã, tur tagãd sehiti lauft jãto, un kã ehromoti isfkãtahs, kãd dãschãsweetãs, ko eerãugã, kãs kã aitas jeb ziti lohpt isfkãtahs, tee ir zelmi, kuri wehl kãhdãs weetãs papilnam ir. Bes zitãhm gruhhtibãhm un wajjadfibãhm truhkã muhfu masãi draudfitei diwi leetas, prohti: „deewanãms“ un „kãpi“. Deewanãmu un kãpus wini til wãreja Kursemẽ dabuht; bet tãhluma un flĩktu zetu deht wineem gruhhti gãhja fãwas aigãhjusfchus us Kursemes kãpeem aifweft; tãpat bij ar deewanãmu. Tad tapa luhgts pee konsistorijãs, lai atlãutu trihs reis par gadu Wifoki-Dworẽ deewãkalposchanu tureht; tas tapa atwehlehts. Wifoki-Dwores rentneeks atwehlejea weenu istãbu preefch tam un Saukas zeen. mahzitajs Deringer fãhka tureht tur deewãkalposchanu, ko wĩnfh wehl tagãd trihs reis par gadu darã. Til tãhlu, paldees Deewã, bij lihdschẽ; bet nu wehl truhkã tee wajjadfĩgi basnizãs-rihki, kuri ar jau zaur tahs pãschãs draudses ruhpihu gãhdãfchanu tagãd wĩfi apgãhdãti. Tee minetee kãpi ar jau no pãschã eefãhluma tapa zaur kãhdu draudses lohzekli M. J. k. mekleti, ko ar grafã Tiefenhausen tuhliht atwehlejea un no fãwas pufes fchklũjoja meschã us kãhda smukã kãlminã pusdesetinas semes un lohkus preefch aptãifshãnas; bet ne-ĩsnãhza wis til ahtri, jo zaur polizejãs ismekleschanu, norãksteem, atwehleschanu un ziteem eemefleem wĩlzĩnãjãhã kãhdus astõnus gadus. Bet minehts M. J. k. nepeekufã un mellejea un mellejea, kãmehr panãhja.

Mãhrtĩnu deen., 10. Nowember 1877. g., tureja atkal zeenigõ mahzitãjs Wifoki-Dworẽ deewãkalposchanu, pehz tam gãhja zeen. mahzitãjs ar wĩfu draudfĩ un eefwehtija muhfu jaunõhẽ kãpus tã trihsweeniga Deewa wãhrdã. Pee wãhrtu atwehleschãnas runãja zeen. mahzitãjs par teem wãhrdeem Jãhna p. gr. 1, 8. un 18. Us kãpeem nodseedãja trihs dseefmãs un runãja par teem wãhrdeem Gbr. 4, 9. Wĩfãs draudses wãhrdã isfãkã leelu pãteizibu grafã Tiefenhausen un par ismekleschanu M. J. k., par palihdseschanu G. M. k.

Kãhdõs —

Nãhwes peemina.

Mĩhli lastãji un Latwijãs dehli! Gribãmu jũms fchẽ ar gãuschĩ fãtreektu fĩrdi to wehfti nest, kã muhfu mihlohts Birfchu-muischas kesteris „G. Lieventhal“ lihds ar wezã gãdã pehdeejãhm deenãhm ari fãwu dshwĩbas zetu nobeidfĩs un meerã eefch tã Runga 21. Dezember aĩsmĩdfĩs. — Melãikis, bij dšĩmĩs 28. Merz 1803. g. Vilnus 52 g. wĩnfh muhfu draudfẽ pee Deewa nama ustizigi kãlpojĩs, turkãhrt ari wehl ffolhmeĩstera un ffrĩhwera amatu ar leelu uszĩhtibu strãhdãjã. Pehdejus 2 gadus flĩmbãs un wezuma deht nespehdãms wãirs fãwu basnizãs amatu kã gribedãms lohpt, bija fewim weetneeku ãehmees. Tomehr mahjã wina gudra galwina un weiziga spãlwina puhlejãhã ar grahmatu pãhrtulkoschanu un dãschãdeem rãksteem. — Kãs spehĩ to ihfõs wãhrdõs fanemt, zĩf wĩnfh mums Birfch'neekem, un ari tãhleem tãutãs brãhleem, labãs preefchfĩhmes un derigus pãdõhmũs ir dewĩs?! Sinãm it labi, kã pee tuweem un tãhleem wĩnfh mihlestibu bij eemãntõjĩs un kã wina sehklã, ko ar fweedreem sehjĩs, sãtohs.

Mĩrdãms aĩstãhja pãkã fewim 3 dehluõs un 1 meitu, kãs wĩfi labi mahziti un kãtrẽ fewim gõhda dshwes weetĩnu mãntõjusfchi. Melãikis bij atrãitnĩs pãlizis pee 25 gãdeem. Tomehr apgãhdãtãjs wĩnãmu nãu truhzĩs lihds pehdeejãm gãlam. Behru deenã bij nolĩkta us 29. Dezem. 1877. g. Dalibu nehã 3 mahzitãji: muhfu draudses mahzilãjs Lundberg k., Sunãkstes mahz. Stender k. un Skõhdãs mahz. Lieventhal k. nelãikã wezãkãis dehliõs. Lai gãn lãikis bij aũksts, tomehr labi leels pulks no Wãhzeefcheem un Latweefcheem bija nãhlfuschĩ fãwu mihlotu draugu un tehwu us pehdĩgu dufãs weetĩnu pãwãdĩht. Behru spredĩki tapa basnizã tureti. Wĩfupĩrĩms draudses mahzitãjs runãja latwĩfki, norãhdĩdãms, kã fchĩs nelãikis bĩjĩs lihdsĩnãjãms Natãnaelã, kãs bes wĩltĩbas; turkãhrt ari peemĩnedãms wina dãschãdu dshwes-gãhjumũ, pee kam fãpulzĩnãtee fĩrdi aĩsgãrhbti gãuschãs afãrãs par wãĩgeem nobĩrdĩnãja. Sunãkstes mahzitãjs tureja lihklã-rũnu pã wãhziĩfki. Ari dseedãtãju lohriõs fãwu pirmo dseefmu-meĩstere, kãs puhlianus netaupĩjĩs mahzĩdãms, lai reis labã dseedãschãnã tãptu eewestã, pãwãdĩja, wãrak dseefmãs fchẽtrbãlfĩgi ar afãrãhm dseedãdãmi. It ihpãfchi weenu no fchãhm dseefmãhm mihleem lastãjãem pãfneedsãm fchĩni lãpĩnã, kãs no mums pãschẽem tĩkã tulkotã un kãpã malã dseedãtã:

(Melb.: M. Jerusãlemẽ mohbees.)

1. Sehri fkan fchĩ behru fĩnã, Teem behrneem, draugeem, draudfẽi wina, Ar tãhlumã, pãfshãmeem: Lieven-

thal-tehws duseht gahjis; Bet sawus wahrduš mums atstahjis, Kas paliks gadu = simteneem Neween mums Birsch'neekem; Ar tahleem tauteefcheem. Wina raksti Jr lasami Dauds daschadi; Tee pawad wina swehtigi.

2. Septindesmits tschetrus gadus Jr dšihwojs, audejs behru = behrus; Dauds preekus, behdas redsejis. Taisni sawus behrus wadijs; Ar sweschajam to zetu rahbijs: „Nis swaigsnehm angitās debesis.“ Scho zauru garu deen Geksch waiga sweedreem ween Tautas gaismā Jr publejees, Lai malsa Deews To grafi, ko winsch pelnijees.

3. Behrni, draugi, pašistami, Kas schē waj tahlu dšihwodami, Kam muhsu gars nelezinahs, Ka winsch muhsu tehws ir bijis, Ko nahwes liktens tagad rijijs? Waj firdis mums ne-atminahs? — Lai ašras raudajam, Un wina pawadam, Zeredami, Ka redsefim Geksch debeshm, Ja swehtigi mehš aiseefim.

Par wiseem it ihpafcht mums Birsch'neekem nahlahs Deewam pateikt, ka winsch mums tahdu ustizamū kalpu bij dahwinajis, kas muhsu tehws us gaismas zekeem wedis un ko mehš behrni un wehl muhsu behru-behrni ar preeku un pateizibu peeminehs. Meers lai ir wina truhdeem dšefrā lapinā!

J. K. L. w. . t.

Zas Kungs ir mans gans, man netruhšs neneeka.

Wahsemē tee gadi 1816. un 1817. bij gruhiti bada gadi. Dahrdšiba bij leela, pee tam plohsšijahs wehl daschadas fehr-gas. No scheem behdu gadeem weens wezs skohlas-tehws, kas nu jau Deewa preekšā, nostahsta weenu notikumū, ko pa dalai winsch pats lihds peedšihwojis. Schis notikumš der par tizibas eestiprinashanu wezeem un jauneem, un gribam to tē pastahstih:

Wirtembergas semē, Wildorfā, dšihwoja gohdigs wehweris Andrejs Illers. Bet behdu gads it manami klauštinaja pee wina durwihm. Gan winsch deeninau austohit jau sehdeja stellēs, atspohle skraidija tschakli schurp un turp lihds pat wehlam wakaram, bet wehwera pelna bij masa un wišas leetas lohiti dahrgas, tā ka wihrs nespehja few un seewai, sawam 8 gadu puishetam, 5 gadu meitenei un 7 mehneschus wezam sishdamam usturu fodabuht. Illers bij par gohdigu wihrū pašistams un bij us zitu apgalwoschanu no zeema wezakaja 50 gulschus dabujis usleeneht, bet ari schi nauda bij jau pee gala, kaut gan saimite ne-ehda wairak tā 3 reises par deenu, un ari tad ar leelako taipibu. Behrnini zil daschurcis steepa sawus kasklinus, pahrlubohit, waj blohdina pateesi jau tufschā, un isflanzija to it skaidru. Bij Mai mehnesis 1817. gadā un swehtideenas pehzpusdeena. Debes bij sils un faulite spihdeja spohšchi, wiš lohli stahweja pilnā salumā un seedšs; besdeligas tschurksteja, zihruki gawileja, bet ko lihds wišs ahrišs jautums, kad firds skumju pilna un dwehsele bes eepreezinashanas? Illers bij ar sawejeem isgahjis laukā, apstahgahit sawu masu kartupeku lauzianu, no kura zereja usturu. Bet tur tik mafi asnini bij wehl islihduschī, un smagi nopuhšdamees Illers fazija: „Tē wehl labš laiks jagaida, kamehr tohs war raut.

Darba paleef masak, algadsi neweens nemekle. Pagrobš un tihne ir tufschī. Kā lai isteekam lihds plaujamam laikam? Kur dabujim kahdu, kas mums wehl ko leen? Nu ir pawisam ja-ismitahs. Wina seewa, kas ari wišas sawas behdas pašihdama bij deewsgan noslumusi, bij spehzigaka sawā zeribā. Wina fazija: Wadsi Andrej, labās deenas us Deewu palantees, ta nau nekahda leela leeta, bet waj tad nebuhtu grehšs, kad tagad truhkumā wišu sawu zeribu us Deewu jau pasaudetum? Es gribu turetees pee teem wahrdeem:

Kas Deewam debesis leef walduht,
Us wina muhscham zeredams,
Tam grib tas wina behdas faldihit,
To brihnischki usturedams.
Kas us to Kungu palaujahs,
Tas ne us smiltihm dibinahs.
(Us preekšū wehl.)

Gandu peemina

Lihw-Behrses skohlotajam Behter Peterfonam.

Mir. 26. Dezember 1877.

Klau, kā sehri tohrna pulkstens swana,
Kapa wehsti skumji skandina,
Istahlehm jau behru laudis mana,
Kuri melnu sahrku pawada,
N, tur nahwē kritis dus nu swehti
Lihwes-Behrses dahrgais skohlas-tehws,
Kura peemina wis nesudihšs tik lehti,
Bet gan gadu gadeem pastahwehs.

Behters Peterfons bij dedšigs garā,
Sawā darbā tschaklis strahdeneekš;
Pasemigs un laipnis katrā wahrdā,
Behrneem ruhpišs tehws un gahdeneekš.

Trihsreis desmit gadi aiskrehjuschi,
Kamehr winsch tur fazis publetees; —
Sawā darbā ne-apnizigš gluschī
Wehl lihds pehdju stundu rahdijees.

Bet, ak wai! — tam dšihwib's pulkstens sita
Pehd'ju reisi, — un tad apstahjahs, —
Nahwei tas par laupijumu krita,
Kas tik mihšsch preekš wiseem palikahs! —
Dusi faldi, wehšā semes flehpi,
Kamehr pats tas Kungs tew mohdinahs!
Tawa peemina mums paliks dahrga,
Kamehr Lihwes-Behrse pastahwehs!

M—n.
Lihw-Behrse.

Misiones dahwanas fanemtas no Dohbeles Latw. dr. 22 rubl. 85 kap., Lestenes 6 r., Meschamuischas 24 r. 77 kap., Greeses 8 r., Kuršischu 36 r., Dschubsktes 8 r., Jaunpils 12 r. 50 k., Rubbas 2 r. 80 k., Satahsmuischas 28 r. 19 k., Leel-Auzes 5 r., Wirzawas 22 r. 81 k., Blihdenes 48 r., Jaun-Auzes 4 r., Kalnamuischas 7 r. 60 k., Keidanas 1 r., Piltenes 7 r. 15 k., Wahnes 22 r. 50 k., Ripaiku dr. 6 r. 73 k., Snehpelles 3 r. 34 k., Salbus 40 r. 70% k., Lutrinu 11 r., Bahrtas 15 r., Gramdes 21 r., Seemel-Durbes 10 r., Grobinas 8 r., Apriku 14 r., Ugahles 7 r., Ruzawas 3 r. 10 k.

R. Raeder, Kurs. mis. generalreferents.

M i s i o n e s l a p a.

XII. Wafar-Afrika.

(Zurwinajums.)

Schee labu teefu fapirkufchi, tohs dien la kaujamus lohpus no semes-widus pee juhrmalahm; kas zela grubtummu newar zeest, kriht pee semes un tohp no ziteem famihts jeb paleek badam un plehfigeem swehreem par laupijumu. Ar atlikufcheem juhrmalu atfneegufchi tura wehrgu-tirgu, la pee mums lohpu-tirgu. Pee Niht-Afrikas juhrmalahm wehrgi tohp isdohti Moameda-tizigeem, kas winus krauj Eugos un nodsen us Afiju, bet pee Wafar-Afrikas juhrmalahm Kristus wahrdam par saimofchanu kristiteem, kas winus nodsen us Ameriku. Lafitajs war fapraft, la tahda zilweku-andele Neegerus famaita un dara par plehfigeem swehreem, kur illatrs us to ween dohma, la fawus brahlus par brandwihnu jeb wisadahm neeka-lectahm war nodoht prezineeku rohkäs. Gan kahdus 100 gadus atpakaf eefahza Giropä pret tahdu breefmigu zilweku-andeli runaht, un 1772. gadä Anglija wiff wehrgi tapa atlaihti, täpat Franzija 1794. g., un 1842. g. wifas Giropas walstis us to ir faderejufchahs, la waretu wehrgu-andeli isposhtit; fugi wakke juhrmalas un kur atrohn kahdu wehrgu-fugi no ohstahm isbrauzam, tur tee fugineeki teel fakerti un tee wehrgi atlaihti brihwesitibä. Bet nu nedohmajeel, la tadeht wehrgu-andele jau buhtu pawifam isposhtita; bet wina wehl noteel slepenibä un jo breefmigi. Weens Neegeru wirfneeks fazija kahdu reisi par wehrgu-andeli: „mehs dohmajam, la tas esohht Deewa prahts, la melneem laudihm waijaga buht balteem par wehrgeem; kad baltee wairs nepirks, tad ari melnee mitesees fawus brahlus pahrdohht.“

Ziti lahsti, kas Neegerus maita, ir brandwihns, lo atkal Giropeschi wineem pasneeds, neschkihstiba, meefas-kahribas un kuhtriba; seewas pee Neegereem tohp turetäs la lohpi, illatram wihram brihw seewas apnemtees, zil winam gribahs; ja kahda wairs winam nepatihl, tad winsch to war aisdihht prohjam jeb pahrdohht, la winam tihk; behrni tohp daschlahrt nokauti, wiswairaf dwihniſchi un wahji behrni. Bet starp wiseem leekalais pohstis ir Neegeru elka-deewu kalposchana. No Deewa tee spreesch, la tas par zilwekem nebehda; bet turpreetim tee lohhti bihstahs no wisadeem garcem, kuru preeks ir zilwekus mohziht. Schee gari pilda wifu gaisu un ismelle fewim wisadas leetas par dshwofleem: akminus, tschuhskas, kukainus, swehrus; tahdas leetas Neegeri fauz par Fetischu. Wifa elka-deewu kalposchana us to ween eet, la waretu pret Fetischeem issfargatees. Pret teem ihpafchi derigi burfchana un upuri. Neegeru preefteri ir burwji, kas laudis breefmigi pee-wil un aplaupa. Upure gan aridsan semes-auglus, pantus, krelles, bet Fetischam wiswairaf slahpst pehz afinim; tee spehzigakee upuri ir afinaini, wiswairaf zilweku-upuri. Kad iszetahs kahds karsch, kahda fehrga, tad zitadi tohs elkus newar fahidshnaht, la ar zilweku afinim; kad kahds no lehnineem jeb lauschu wadoneem nomirft, tad winam ja-upure wina wehrgi, ta la afinis tek straumes; jo leelaks wina gohds bijis, jo leelakam waijag buht tam pullam, kas winam jafuhta pa-

kas, lai aridsan winä muhschä winam nepeetruhktu kalpu; ja to negribetu dariht, tad wina gars atreebtohs pee teem atlikufcheem. Anglectis atradis Afrika Fetischu-lohku, t. i. leels lohks ar kupleem sareem, wiszaur apfahrts ar zilweku-meefahm, upuru-atlikumeem; ehrgli pa tuhstoscheem krahkdami un barodamees ar tahm fatruhdejufchahm meefahm lihgojahs sarös.

Dahw. dj. 68, 32. Mohru-seme steigfees sawas rohkäs isstecept us Deewu.

Tä nu esam, mihtee misiones draugi, dsirdejufchi par teem lahsteem, kas grubti speesch behdigo Neegeru-tautu karskä Afrikas-semē. Tagad nu gribam skatitees, la Mohru-seme fahst isstecept rohkäs us Deewu, lai tas zaur fawu fw. ewangelijumu to ispestitu no lahsteem. Preeſch muhsu azihm atspihd diwi wahrdi la swaigfnes tumfiba: Sierra Leona un Liberia; pee pirma wahrda karahs Angleschu, pee ohtra Seemel-Amerikaneeschu misiones-darba puhliusch. Zuhš atgadajatees, la 1772. gadä Anglija bij wisus wehrgus atlaidusi brihwesitibä; un Anglija salafjahs leels pulks atlaihto Neegeru-wehrgu, bet tee nesinaja, ar lo maifi pelniht, un deedeledami tee staigaja zauri semi; ziti dewahs us fahdsibu un wisadeem launeem darbeem. Tad Anglija 1787. gadä eezehlahs beedriba, kas apnehmahs par teem nabaga laudihm gahdaht. No weena Neegeru lehnina nopirka semes-strehki gar Wafar-Afrikas juhras krassteem, lo fauz par Sierru-Leonu (t. i. Lauwas-kalni); us turen nosuhstija tohs atlaihtus wehrgus, lai te apmetahs un to semi lohpdami fewim nopelna maifi un paleek par gohdigeem zilwekem. Bet no eefahkuma ta leeta negahja til leeli us preeſchu, la zereja. Tee nosuhstiti Neegeri, newaredami to gaisu zeest, kas ir lohhti newefeligš, jeb nespehdami grubti strahdaht, ismira la muschas; ziti pahrdewa sawus platschus un to nauda istehreja ar brandwihnu; ziti gan eefahza ehkas buhweht un druwas usplehst, bet tad wineem zeeminu-tautas usbruka ar karu, isposhtija wiau darbus un paschus aisdina atkal wehrgos. Tapehz 1808. g. Anglijas wal diba to semi nehma apafsch sawas pahrwaldischanas. Nu gahja ta leeta labaki; wiff no wehrgu-fugeem atswabinati Neegeri te tapa atkal atfuh-titi; eedshwotaji fahzahs wairotees, iszehlahs pirms pilsehti un fahdschi, wal diba dewa labus likumus, eezehla skohlas, kuhloja us swehtdeenas swehtifchanu un us kahrtigu laulibas-dshwofchanu. Bet likumi ar skohlahm, lai buhtu lohhti labi, ween nespehj tohs Neegerus no wina lahsteem isglahbt, to spehj ween Ewangelijums. 1816. g. us Sierru Leonu atbrauzä misionars no Wahzsemes, ar wahrdu Bernhard Jansen; tas apmetahs pilsehta ar wahrdu Fritaun jeb Zegents-Taun, lo Neegeri paschi bij usbuhwejuschi, ar 1200 eedshwotajeem, no 22 Neegeru-tautahm salasteem; bet kahdi schee bija? wifai nekahrtibai un meefas rupjakahm kahribahm, burfchanai un Fetischu-kalposchanai padohhti, pliki un beskaunigi.

(Us preeſchu wehl.)

Latw. Wifschu apgahdatajs: J. W. Safranowicz.

No zensures atwehshs, Rihgä, 29. Janwar 1878.

Drushts pee J. W. Steffenhagen un dehta.